

R.K.
408
17

*de Sigism. Ab. Herberstein eiusq.
Molcovia.*

ORDINIS IVRIDICI

DECANVS

GEORGIVS CHRISTIANVS
GEBAVERS D.

ET GEORGIAE AVGVSTAE H. T. PRORECTOR

VIRI GENEROSISSIMI

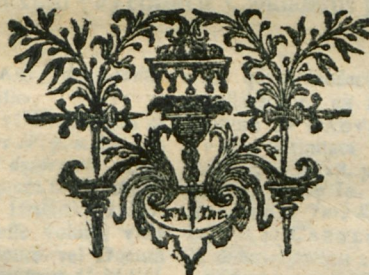
BVRCHARDI CHRISTIANI BEHR

EQVITIS LVNEBVRGICI

SOLEMNIA INAVGVRALIA

INDICIT.

In
7981

GOTTINGAE

APVD ABRAM. VANDENHOECK, ACAD. TYPOGR.

ORDINIS IURIDICI
DECANVS
GEORGIVS CHRISTIANVS
GERBÄVERS D.
ET GEORGIAE AVGVSTAE H. T. PRAECEPTOR
VIRI GENEALOGICAE
BARTHOLOMÆI CHRISTIANI BEHR
TERTII IURISCONSULTI
SOLEMNIA INAVGVRALIA
INDICIT

GOTTINGAE
V. D. ARAL. VANDENHOEK, ACAD. TYPOG.

Quando in ipsis Georgiae Augustae Sacris inauguralibus I. V. Doctores quinque dudum creatos solemnitate causa pronuntiabam, sex alios recentes ex Ordinis mei decreto renunciabam, tacitam, ut nunc fateri licet, fouebam spem, fore, ut tam laeta initia res non minus iucundae insequantur. Et sane

*Continuat summus pleno Deus ista favore
Gaudia, successusque novis successibus auget.
Ordine vota meant. (a)*

Vndecim nobilissimis retro Candidatis rarissimo exemplo nunc accedit, & duodenarium numerum maioribus nostris in publicis priuatisque causis legitimum atque veluti sacrum (*b*) conficit Candidatus post dedicatam

(a) *CLAVDIANVS de Laudib. Stilicianis L. I. initio.*

(b) *Multa, vt VARRONIS de Lingua Lat. Libro IV. p. m. io. verbis vtar, antiqui duodenario numero sniebant. Ipsum sanctissimum Numen gentem Israëliticam duodecim tribuum esse voluit, vnde duodecim Principum vel Ducum concilium, Numerorum II. & VII. & XXXIV. memoratum, & duodecim Exploratorum, virorum praeclarorum, manus c. XIII. recensita. Apud Suecos Gothosque Nembdae Iudicium fuisse XII. Afessorum, qui, quod deputati essent, Naembæmaen, (viri nomi-*

nati) quod duodecim, *Tolsmaen* appellabantur, ex *Legibus* illarum gentium ab RAGVALDO INGERVNDI latinitate donatis Libro VIII. c. 24 & 28. p. 229 & 232. constat. Adde Io. O. STIERNHOEOK de *Jure Sueonum vetusto* L. I. c. 4. CAROLVM LYNDIVM in dissertationibus a Celeb. NETTELBLADTIO in Themidis Romano-Sueciae Fasciculo primo restitutis, de *Legibus Hyperboreis c. V. th. 3. in fine, & de Judiciis c. IV. th. 4. & c. VII. th. 7.* & illarum ipsarum Legum Libri II. c. 3. & Libri VII. c. 1. & 2. vbi eligendi Regis, Legiferi, vel Praefidis causa duodecim uiros

A

tum Academiam omnium primus, Vir Generosissimus, cui meo per omne illud tempus, quo apud nos commoratus est, inquilino, convictori, auditori, & itinerum cum antiquitatis oculis usurpandae, tum augendae librariae suppellectilis causa institutorum comiti perpetuo, curatissime

uiros conuenire debere constituitur. De duodenario numero, apud Danos & Norwagos in electionibus, in praedae diuisione, in sacramentorum praestationibus, solemnibus, vide *Hirskraa sive Ius Aulicum Antiquum Norwagicum c. III. p. 403. Et c. XXXVII. p. 501.* & ad illa loca notas IANI DOLMERI p. 407 & 503. vt & Waldemari Regis decretum de Ordalio abrogando ab IO. PETRO RESENIO in *Notis ad Canoni II. Ius Aulicum Antiquum Dan. p. 642 & 724* editum. De Anglo-Saxonibus & Normannis vide HENRICVM SPELMANNVM in *Glossario*, voce: *Jurata*, GEORGIVM HUCKESIVM in illa quantiuis pretii *Dissertatione Epistolari aeterno operi inserta p. 33. seqq.* & GVILIELMVM NICOLSONVM in *Dissertatione Epistolari ad Dav. Wilkinsium de Jure Feudali veterum Saxonum* p. 10. De Francis Occidentalibus est locus eximius in *Capitulari secundo An. DCCCXIX. cap. 2.* apud BALVZIVM Tom. I. col. 605. Sed & Parium Franciae duodecim, in Regum inaugurationibus hodiernum munere suo fungentium, vti originem fat incertam esse largior, v. *Recherches de la France L. II. c. 9. & 10.* dans les Oeuvres d'ESTIENNE PASQUIER T. I. p. 9. ita numeri causam in vniuersali gentium consanguinearum consuetudine quaerendam esse, nul-

lus ambigo. Alemannis, cum in allodialibus, tum in feudalibus causis, Scabinorum Pariumque numerum duodenarium fuisse legitimum, monstrat *Ius Praeuale Alemannicum*, vt illud in Tom. II. Thefauri Schilteriani editum, cap. 164. Vix dubitari potest, Saxonibus eundem numerum arrisisse, & firmat hanc coniecturam *Weichbildi Saxonici Artic. XVI.* Sane in ipsam Prussiam penetrasse hunc morem ex iis constat, quae de rebus Funckianis in *Actorum Borussiae Volum. III. P. III. p. 364.* memorantur, A. 1566 inter Duces Albertum & Eliam Canizium XII. Patres Curiae iudices confedisse. Adde Judicium Parium curiae eodem anno Vlingae habitum apud LVNIGIVM Corp. *Jur. Feud. T. I. col. 1283.* Denique in Iudicio criminali, siue sanguinis banno, quem Domini de Wöllwarth in Oppido Laubach & castro Fachsenfeld exercent, apud LVNIGIVM in Corp. *Jur. Feud. T. I. col. 1235 & 1237.* in Iudicio Venatorio Urbis Rotwilensis apud EVNDEM T. I. col. 1187. & denique in Illustrissimo Parium Curiae Bambergensis Iudicio, de quo vide LVDOVICI in *Lehns Proceß c. 1. §. 83.* collato LVNIGII Corp. *Jur. Feud. T. I. col. 1539.* morum antiquissimorum constantiam obseruasse fuit iucundum.

me erat praefandum, & aliquid eximii ex Iuris nostri penore promendum pro more, explicandumque. Verum enim vero, dum ad illud me accingo, a nodosarum legum explicatione me *nescio quo impetu correptum* ipsa consilii a Generosissimo Viro suscepti, & facti, quod instat, raritas atque praefantia ad praeteritorum seculorum memoriam vocat, &, vt ex tot eruditae nobilitatis exemplis seligam vnum, cum quo Candidatum nostrum conferri, Eidem & honori & omni esse possit, me amica vi cogit, in quo quod ad Themidos Sacra inuitaturus, genio meo obsequor, eo paratiorem mihi fore veniam confido, quod, Iurisprudentiam & Historiam sorores esse conjunctissimas, clarissimi Icti, FRANCISCVS BALDVINVS (c) & IOHANNES BARBEYRACIVS (d) dudum dederint euictum. Animo in hoc obfirmato, abdo me in Bibliothecam, &, dum reculas meas Germanicas, separatum horreum occupantes, lustris, incido forte fortuna in *Sigismundi Liberi Baronis Herbersteinii Moscoviam*, librum dudum meum, dudum mihi carum, & en, inquam, teneo Heroa, qui sua aetate & antiquitate generis, & gloria rerum gestarum, & sua modestia vnus omnium maxime floruit, & cujus adeo memoriam restituisse, nostro Candidato ex causa non vna laudi fore existimo atque incitamento.

SIGISMVNDVS [AB HERBERSTEIN Anno
1486. 23. Augusti (e) Vipaci, (*Wippach*,) non Stiri-
rae,

(c) In *Libris II. de Institutione Historiae vniuersae & eius cum Iurisprudentia coniunctione*, Paris, 1561. 4.

(d) In *Orat. Inaugurali de dignitate & utilitate Iuris ac Historiarum & vtriusque disciplinae amica coniunctione*, Lausannae Helue-

tiorum 1711. dicta, & in calce Puffendorffii Gallice loquentis Amstel. 1734. 4. tertium edita.

(e) Anno sequenti tantum eruditae nobilitatis decus in lucem esse editum, sententia fuit P. MARYNI BAVTSCHERI, verbis a P. VALVASORE in *der Ehre der er-*
A 2 209

riae, (f) quod vult MELCHIOR ADAMI in vitis Germanorum Ictorum ac Politicorum p. 125. de nostro Heroe alias praeclare meritus, sed Carniolae castrò (vide Illustris IOANNIS WEICHARDI L. B. VALVASORIS Ehre des Herzogthums Crain Vol. III. Libro XI. p. 655) patre Leonardo, antiquae nobilitatis Viro, (g) Friderici V. in expe-

zogthums Krain Vol. III. L. XI. p. 655. allatis: Anno 1487. Herbersteinii hoc aevo florent, quorum Leonardo Fridericus Caesar contulerat Castrum Vipacense, in quo natus hoc anno Sigismundus ab Herberstein Literatorum gloria. Nec ad hunc nodum tollendum quicquam facit, quod in supra laudata editione Moscoviae Germanica A. 1555. impressa ipse de se scribat: *Und hat gleichwol diese Arbeit mir neben meinen täglichen Dienst und Alter, des ich nun in einem und siebenzigsten Jar bin, etwas Muebe, aber allermaist die Beschwärfnis zu verzeutschen gegeben*, cum omnia ad novum dubium redeant, num haec praefatio ante natalem anni 1557. scripta sit, num post eum, illud si verum cum M. ADAMI, sin hoc, cum BAVTHERO facias.

(f) Novus hic iniicitur scrupulus a Nostro in modo laudata praefatione, ubi de se, iter, mortuo optimo Imperatore Maximiliano, in Italiam Hispaniamque faciente, ait, *durch mein Vaterland das Herzogthum Steyr*: sed nodum, nisi me omnia fallunt, solvunt verba LAZII de Gentium Migrationibus Lib. XII. p. m. 259. Porro *arx Herstein non procul abest Neidperg, in Styria inferiori ad fontes Nitricii annis*, vt adeo Styrium

se dixerit, quod esset Herbersteinus, quamvis non in illa arce, sed in Carniolae castrò esset in lucem editus. Qua vero de causa parentes, cum nasceretur Sigismundus, in Carniola Vipaci fuerint, ex P. BAVTSCHERI obseruatione iam didicimus.

(g) IOANNES SINAPIVS vom Schlesiſchen Adel P. I. p. 35. vbi de Illustrissimae gentis stirpe Silesia diligenter agit, inter Maiores Anselmum von Herbergstein memorat, in Torneamento Turegenſi Anni 1165. fortiter concurrentem, SPENERVM, vt opinor, proximum auctorem secutus: sed vix est, vt multum de hoc atavo gloriantur Herbersteinii, cum Ruxneriana fide nitatur. Vide Thurnierbuch fol. LXXVI, wo unter den Edlen, welche mit Marggraf Leupolden von Oesterreich zu der Schaw aufgetragen haben, Anselm von Herprechtstein angegeben wird. Certiora de Joanne Herbersteinio Parocho Pölanensi ex Registro Anni 1209. affert ipse noster Sigismundus apud SPENERVM Parte spec. Herald. p. 154. cum quo contuleris ea, quae WOLEGANGVS LAZIVS in suis de Migrationibus Gentium Libris, loco supra allegato, de Dominis ab Herberstein memorat. Cui volupe est videre, quot quantisque imagi-

expeditione Romana secundum Comite, ideoque Equestri ordini adscripto, Capitaneo Adelspergenfi, matre, *Barbara Luegeria* (b) Nicolai, Burggrauii Luenziae, filia, natus, studiorumque causa anno 1494 Thomae Welzeri Praepositi Capituli Gurkenfis disciplinae traditus, eo post biennium in Viennemem Academiã translatus, cum successu in literis est versatus, vt A. 1502. *Baccalaureus artium* crearetur. A. 1506 militiae nomen dedit, & in bellis cum Hungarico, tum Veneto ea virtutis suae specimina edidit, vt ab Imperatore Maximiliano I. A. 1514 Equitis aureae militiae dignitate & Consiliarii aulici munere cohonestaretur. A. 1516 ad Christiernum II. Daniae Regem & eodem itinere ad plures S. R. I. Principes & Electores, Albertum Moguntinum, Fridericum Saxonem, Ioachimum Brandenburgicum, Henricum & Albertum Megapolitanos, imo ad Heluetios missus est Orator. A. 1517 a Maximiliano I. ad Basiliensium Moscorum Ducem Legatus in itinere Vilnae Sigismundi Poloniae Regis & Bonae Sfortiae nuptias conciliavit. A. 1518

ex

ginibus ante annum 1680 fulserit illustrissima gens, adeat, quae ex EPHRAIMI IGNATII NASONIS A LEVENFEL: *Monimento Historico-Panegyrico tam antiqui quam gloriosi stemmatis, Equitum, Baronum Comitum, & S. R. I. Principum ab Herberstein* excerptis, nouioribusque nonnullis exemplis auxit Reuerendissimus FIBIGERVS in *Silesiographia Henelii renouata* P. II. c. VIII. p. 366.

(b) Laudatissimus ADAMI Barbaram hanc, ait, fuisse *ex familia de foramine dicta*, cui narrationi lux accendenda est ex iis, quae L. B. VALVASORIVS in *der Ebre des Herzogthums Crain* P. III. Libro

XI. p. 348. habet: *das Schloß und Herrschaft Lueg, in Crainerischer Sprache Luknia, wird zu Unterkrain gerechnet - den Teutschen namen hat es von denen Herren Erbauern, denen Herren Lueggern erhalten. den Crainerischen aber von dem Worte Luknia, so ein Loch bedeutet: weiln das alte Schloß in ein Loch eines Felsen gebauet gewesen.* Adde P. I. L. IV. p. 520. & 525. vbi de Erasmo Luegero, vltimo suae gentis, forte nostrae Barbarae fratre, certe agnato, non iniucunda leguntur. Insignia vide apud MEGISERYM in *Annal. Carinthiae* P. II. p. 1736.

A 3

ex Moscouia reuerfus, Ludouicum Hungariae Regem adiit, confectisque negociis ad optimum Principem Maximilianum I. moriturum reuerfus est, quem post paucos dies A. 1519 fatis functum, suis ipse humeris ad sepulcrum bajulauit. Mox a Styriae Ordinibus ad Carolum, Hispaniarum Regem, electum Romanorum Imperatorem ablegatus, (i) in maximi Principis gratiam sese adeo penetrauit, vt A. 1521 in Comitibus Wormatiensibus inter Camerae & mox Styriae Consiliarios cooptaretur. In Comitibus insequentis anni Norimbergensibus, inter Ordines Imperii, Ferdinandi Archiducis nomine, assedit. A. 1523 in Administrationem Austriaci Regiminis susceptus, Helenam Grafweiniam in concors, coelebs tamen matrimonium recepit, mox magnis itineribus ad Moguntinum & Saxonem Electorem contendit. Componendum etiam erat Polonos inter Moscosque bellum, illuc nomine Caroli V. Imper. Leonardus Comes de Nugarolis, Ferdinandi Fratris nomine, Baro noster Herbersteinus ad Ludouicum Hungariae Regem, ad Sigismundum Poloniae Regem, ad Basilium Czarum iuerunt; (k) re confecta noster ad Ferdinandum Regem Bohemorum electum A. 1527 reuerfus est, coronationique Domini laetus interfuit. Eodem quo rediit anno aerarii Austriae inferioris cura nostro commissa est. Sed & Ferdinan-

(i) *Da er dann mit nicht kleiner gefährligkeit Leibes und Lebens durch Ungestümigkeit des Meers auf Sardinia Maiorica und Ibitza geworffen.* FERDINANDVS Rex in Diplomate Anni 1542. infra allegando.

(k) *Carolus V. Caesar ad Ferdinandum Fratrem in Epistola Commentariis Herbersteinianis praefixa: Placent & nobis non minus Oratores ipsi, cum natalibus clari, tum pro-*

priis virtutibus egregisque animi dotibus ornati, singulari ad hoc rerum gerendarum peritia praediti. Quodque alter apud quondam Caesarem Maximilianum, Dominum & Auum nostrum foelicis memoriae, eodem legationis munere functus, & toti huic, quod reparamus, Rutheno foederi & negotio auspex fuerit, ipsaque fundamenta iecerit, ita vt nemo in eo sibi praeferrri, sed ne conferri quidem possit.

dinandum Regem in expeditione Vngarica fuisse comitatum, ex iis conjicio, quae Io. CVSPINIANVS in *Austria sua* p. m. 51. habet. (1) A. 1532 Solimanni in expugnandae Viennae spem iterum erecti, sed ad Caroli advenientis famam fugientis extremum agmen noster, ad militarem gloriam reuersus, cum equitibus expeditis, duce Ioanne Cacionero cecidit, & vt Fisco Austriaco praeficeretur, promeruit. A. 1541. in castra Turcici Tyranni cum Nicolao Comite Salmensi Budam (m) missus, honorifice a Solimanno exceptus, & non sine donis est dimissus. Post tot & tanta negocia rude donari meruerat A. 1542. (n) Sed isto beneficio ex asse nostrum gaudere non fuit, & Regis Ferdinandi de expertae virtutis ministro & consiliorum adiutore fiducia summa, & nostri in regem patriamque amor maximus. Proximo ab immunitate impetrata anno, Ferdinandi Regis filiam natu maximam, Elisabetham, Sigismundo Augusto Poloniarum Regi sponfam pronubus adduxit, biennio post cum Io. Lango Sile-

(1) Collato NICOL. ISTHVANFIO *Historiarum Libro IX.* p. m. 92. sed merentur verba CVSPINIANI, vt hic legantur, quod, praeter elogium nostri, literarum amorem inter arma & tubas sedulum loquuntur: *Ostendit mihi antiquum Diploma Sigismundus de Hermsstein* (Herberstein, vt in margine recte habetur) *quod nuper Strigonii, cum rex Ferdinandus arcem expugnasset, & Hungariam armis sibi subigeret, sese reperisse aiebat: vir antiquitatis studiosus, a consiliis Regis, homo militaris, vir nunquam satis laudatus, vt propedem eius Mazovia (Moscovia, vt iterum in margine habetur) ab eo descripta omni posteritati docebit & manifestabit.*

(m) Non Constantinopolin, vt

sibi persuasisse videtur *Auctor Bibliothecae Historicae Hamburgensis Centuria IV.* p. 268.

(n) Meretur legi Diploma Regis Ferdinandi prorsus singulare apud SPENERVM *Oper. Herald.* Part. Spec. L. I. c. 37. p. 157. ex quo etiam constat, non minus priuatis quam publicis rebus nostrum succurrisse, eamque fuisse istarum molem, vt regio vti remedio necessum habuerit. Eo enim pertinent verba: *Dass er nun hinfüro weder von uns noch jemand andern mit sinigen beschwerlichen Aemtern, als vollenziehung der geschäfte (legatorum) und letzten Willen, gerhabhaften (tutelarum) und dergleichen Sachen beschweret noch betranget werden soll.*

Silesio dotem centum millium aureorum Cracoviam detulit. A. 1550. iterum cum Io. Lango ad Comitata Petricouienſia atque 1552. iterum ad Comitata eodem in loco habita, atque tertium anno ſequenti in Poloniam iuit, vltima profectioe iterum Poloniarum Regi, Ferdinandi Filiam, Catharinam, prioris conjugis Germanam, ducenti pronubus.

Tot laborum praemia a Maximiliano I. Carolo V. & Ferdinando I. Imperatoribus & Regibus conſecutus eſt potiſſimum tria: *Baronatus dignitatem*, quam ſuae Gentis, illuſtriſſima S. R. I. Comitum praerogatiua nunc praefulgenti, primus intulit: *Inſignia*, quae cantherio argenteo Herberſteiniano, lupo argenteo inter corcula aurea Neidpergiano, helcia ſeu jugo equeſtri (*Roffkhumet*) aureo Hagenſi, galeisque duabus, lupo & helcia pennis aquilinis nigris ſuperba exornatis, conſtabant, ſcuto Caſtellano & Auſtriaco, cum tribus galeis, in quibus & Imperator, & Rex quatuor ſceptra finiſtra gerens, & peregrini cultus homo, tres ſagittas, appenſo flagello & acinaece, dextra comprehendens apparent, ſplendidiffime locupletata: (o) *Honores denique Camerarii & Dapiferi Carinthiae*

(o) Indagaui diligenter in ſupelleſtili mea libraria inſignia Herberſteiniana, & cum voluptate plurimorum exempla reperi. Nouiſſimum eſt, quod IOANNES GEORGIVS ADAMVS L. B. AB HOHENECK der *Herren Stände des Erzherzogthums Oeſterreich ob der Enns Genealogiſchen Beſchreibung P. I. p. 340.* inferuit, & inſignia, vti ea nunc Comites Herberſteinii vſurpant, exhibet. Alterum eſt quod B. SPENERVS *Operis ſui Heraldici Tabula XXVII.* expreſſit. Tertium apud MEGISERVM exiſtat in

Annalibus Carinthiae P. II. p. 1728. Quarto CONRADVS DIEZ DE WEIDENBERG Germanicam editionem *Annalium Auſtriacorum Gerhardi de Roo, p. 118.* exornauit. Quintum in calce Commentariorum Moſcouiticorum, vti latine Baſileae 1571. fol. prodierunt, apparet. Sextum eſt Archetypum ab ipſo Barone Herberſteinio Moſcouiae ſuae Germanicae inſertum, ex quo illa priora omnia ſunt ſupplenda emendandaque. Quintum accurate refert Sextum, niſi quod ſcuta Neidpergianum & Hagenſe cum galeis

thiae hereditario jure acquisiti. (p)

Ipse autem monumentum aere perennius, istis etiam titulis

eis sunt omiſſa. In eundem modum ſe habet quartum, licet forma longe minore, forte, quod ſpatium iſtis imaginibus deſtinatum nimis anguſtum videtur, forte etiam caelatoris negligentia, qui Regem dextra gladium, finiſtra quatuor ſceptra gerentem, dextra ſceptrum, finiſtra tres ſagittas ferre voluit, & in Moſco, flagellum & acinacem neglexit. Megiterianum Schema, licet rudis minervae, rectius expreſſum eſt, niſi quod in Moſco flagellum & acinaces fuerint omiſſa. In Speneriano Moſci flagellum vix agnoſces, ſed & acinacem artiſex tam infeliciter expreſſit, vt a latere viri, & quidem quod turpius eſt, dextro ille pendere videatur, cum in Archetypo flagellum a digitis, acinaces a pugno hominis, loro vtrumque ſuo, ſuſpenſum conſpiciatur. Adde, ſi lubet, in calce Moſcoviae Germanicae additas ſupelleſtilis peregrinae & trium Equitum figuras, & flagellum illud rectius cognofces. In Hoheneckiano Schemate flagellum & acinaces prout deſt, ſed & helcia in hac & Speneriana effigie tam mire eſt picta, vt Oedipus ſit, qui agnoſcere poſſit, & in galea, pictorum incuria dicas an iniuria, in pileum eſt conuerſa. Meum non eſt improbare, quae Illuſtriſſimi Herberſteinii viſu approbare videntur. Forte tamen futurus eſt aliquando Heros antiquitatis amans, qui flagellum & acinacem Moſco reſtituet, helciam, vt agnoſci poſ-

ſit, eſſormare, pileum denique coronatae helciae in galea loco cedere iubebit. Quatuor ſceptorum, quae rex gerit, acutam dedit rationem B. SPENERVS P. II. p. 158. quatuor nempe reges, ad quos a Dominis miſſus eſt, Chriſtiernum Daniae, Sigismundum Poloniae, Ludouicum Vngariae & Bohemiae, Sigismundum Auguſtum Poloniae indicari. Mihi per tres ſagittas in manu hominis peregrino cultu inſignis tres Legationes ad gentes ſagittiferas, binae ad Moſcos, tertia ad Turcas, innui videntur. Ceterum quamuis noſter Herberſteinus Vir, vt CVSPINIANVS ait, militaris fuerit, & fortiffima facinora bellica ediderit, non tamen his ſed Legationibus prudentiae & eruditionis cauſa eidem decretis, ſcuta & galeas promeruit, manifeſto indicio, non vnam illam per arma & caedes ad tantum decus eſſe viam.

(p) Vt ſunt verba Diplomatis Viennae 3. Febr. 1556. dati: *dergeſtalt, daſs der æltere dieſes Stammes ſich ſchreiben mag Oberſter Erb-Cammer und Oberſter Erbäruchſeßs, und die jüngerer dieſes Stammes allein Erb-cammerer und Erbäruchſeßs.* Quod autem im *allgemeinen Hiſtoriſchen Lexico* voce: *Herberſtein* additur: *beſetzt - - in Steyermarck aber das Erbmarſchbalamt;* idonea fide non niti crediderim, cum Illuſtriſſimus WURMBRANDVS in *Commentat. de Heredit. Prouinc. Auſtriacarum Officiis p.*

tulis ad tuendam nominis immortalitatem certius aptiusque, sibi exegit, *Commentarios Rerum Moscoviticarum*, ad quas ut animum aduerteret, cum Matthaeus Langus Cardinalis Salisburgensis cohortatione sua, tum Rex Ferdinandus iussu suo effecerunt, ut in praefatione editionis Germanicae haecita ipse memorat. Prodierunt Basileae apud Io. Oporinum 1551 fol. (7) & haud paulo locupletiores apud eundem, ibidem 1556 fol. Repetiti sunt Antwerpiae 1557. in 8. ut habet *Catalogus Vffenbachianus T. II. p. 511.* in folio, si *Bibliothecae Historicae Hamburgensis Centuriae IV. p. 270.* fidem habeas, neque enim editionem istam vidi, atque iterum Basileae 1571. fol. P. 10. VII Libro de Legatione Moschouitarum, GEORGII WERNHERI Hypomnematio de admirandis Hungariae Aquis, CLAUDII CARDINALIS GVISANI XII. Quaestionibus & Graecorum ad eas responsonibus, IOANNIS etiam LEWENCLAI de Moscorum Bellis ab annis LXX. commentario auctiores, & denique *Rerum Moscoviticarum* Autoribus variis Francofurti apud Heredes An-

292 & 293. vbi de Styriae Marchallus accurate agit, de hac re taceat, immo, qui a Wildoniis ista dignitas per plures gentes illustres ad Illustrissimos Sauravios Comites descendit, ordine exponat.

(q) Hac editione Basiliensi aliam esse antiquiorem, forte Viennensem Anni 1549. cum ex dedicatione ad Regem Ferdinandum, calendis Martiis istius anni conscripta, tum ex Moscoviae tabula A. MDXLIX confecta, maxime vero ob haec verba verisimillimum est, quae in praefatione Moscoviae Germanicae leguntur: *Hab ich das alles hochgedachter iesziger Römischen Kbiu.*

May. Lateinisch zuegeschriben und also in Druckh khomen, das von vil gelertn gelobt, auch pald durch etliche in das Wältsch gleichermassen in den druckh gebracht, das Lateinisch zu Basl zwaymal von newen durch mich in etlichen gemert, auch in etlichen geheffert, gedruckht &c. Sed haec editio omnium prima mihi non magis visa est aut lecta, quam illae, quas memorat, Italicae; vnam tamen alteram nelle Navigationi & Viaggi raccolte da GIO. BATT. RAMUSIO *Tom. II. Venet. 1583. fol. edito* extare, Bibliothecae Menkenianae indicio p. 709. competri.

Andreae Wechelii 1600 fol. editis inferti. (r) Editiones Germanicas vidi quatuor: *primam* illam ab ipso Barone Herbersteinio Viennae 1557. fol. editam quantiuis pretii, cui praeter Insignia Herbersteiniana, & alia ornamenta infra memoranda, etiam: *die Wurtzen, daraus Carl und Ferdinand die Röm. Khaizer und Khunig mit iren Kindern gluckfällighen erwachsen, durch Herrn Sigmunden Freyherrn zu Herberstain Neyperg und Guetenbag Obristen Erbsamrer und Obristen Erbtrucksäss in Karntn &c. Furgeetzten der Niederösterreichischen Camer aus schuldiger phlicht dem löblichen Haus zu Osterreich zu ehren, hoc est, Schema Austriae Gentis Progonologicum est insertum. Alteram sub titulo; Moscouiter wunderbahre Historien erstlich durch den Wohlgebornen Herrn Sigmunden Freyherrn zu Herberstein Neyperg und Gutenbag fleißig zu Latein beschriben: iez zu mahlen aber zu ehren und wohlgefallen dem wohlgebohrnen Herren Johans Grauen zu Nassau durch Heinrich Pantaleon der freyen Künsten und Artzney Doctorn zu Basel verteutschbet. Basel 1563 fol. Adjectae sunt: H. Pauli Iouii Moscouitischer Landen und H. Georgen Wernherns (Kuniglichen Raths und Landvogts zu Saren) Ungarischen Wunderbahren Wassern beschreibung, quod posterius*

(r) Fragmentum Commentariorum, vti illud in Rerum Moscouiticarum Autoribus p. 76--86. extat, JO. PISTORIUS in *Polonicarum Rerum Scriptoribus Tomo I. p. 151.* sub titulo: *Descriptionis Lithuaniae*, ommissis tamen Bisontis & Vri, ferarum Lithuanicarum, figuris inseruit: sed & IDEM *Tom. III. Rerum Polonicarum scriptorum p. 13.* aliud fragmentum de Bello Poloni & Mosci habet, quod in Commentariis Herbersteinianis, vti

inter Rerum Moscouiticarum Scriptores leguntur, p. 7--10. offendes, quod vel ideo monere visum, ne quis sibi persuadeat *Descriptionem Lithuaniae* Herbersteinianam a Commentariis Rerum Moscouiticarum differre, aut AVCTORI *Bibliothecae Historicae Hamburgensis Cent. IV. p. 271* fidem habeat, integrosque Rerum Moscouiticarum Commentarios in scriptoribus Rerum Polonicarum Pistorianis exstare credat.

us opusculum, vti etiam in supra laudata editione latina videre est, luculentae Epistolae nostri Herbersteinii, Wernherum ad scribendum excitantis, debemus. (s) *Tertiam* idem ille PANTALEON nobis dedit, Basileae 1567. fol. omiſſa tamen Iohannis Nassouiae Comitiss mentione, cum hanc editionem verbis dedicationis paululum inmutatis Henrico Baroni Mörſpergenſi & Befortio inſcripſerit, & ſuis de gentibus Moſcouiae vicinis commentariis Iohanni Hool Ordinis Iohannitici Commendatori Argentinenſi dedicatis & p. 192. Iouium inter Wernherumque collocatis, auctiorem dederit. *Quarta* est a Sigismundo Feyerabendio Francofurti ad Moenum 1589 fol. sub titulo: *Die Moſcouitiſche Chronica* edita & Georgio a Munſter Conſiliario Herbipolenſi Praefectoque Arnſteinenſi inſcripta; prioribus merito poſtponenda, cum, priorem Pantaleonis, vt reor, editionem ſecutus, eiusdem de populis Moſcouiae vicinis commentarios non addiderit, & inſertis more ſuo dudum ſculptis nihilque ad rem facientibus figuris, Czari Ba-

(s) Eximium in rebus naturalibus ſtudio collocasse noſtrum Herbersteinium loquuntur ea, quae Wernheri Gener SIGISMUNDVS TORDA GELOVS PANNONIVS in Carmine Soceri Hypomnematio praefixo canit:

*Es vero multos inter dignissimus
vnus
Vel quod tanta tus vigeat sapientia
mente,
Vel quod dicendi nulli sis arte
secundus,
Vel quod Cecropia clarus celebrere
matheſi,*

Et paulo poſt :

*Jam diſciplinās te perdidiciſſe ope-
roſas,
Quae ſpacia & moles numerosque
& ſidera monſtrant
Quaeque docent rerum ſolerti in-
dagine cauſas,
Cur ita quidque ſit affectum, cur
nil ſibi conſtet,
Quin ſuat, & pronas ſemper
mutetur in horas,
Edita de Moſcibus a te monumen-
ta loquuntur.*

Ceterum illud Wernherianum Opusculum etiam cum MARTINI BRONIOVII DE BIEZDZEFEDA *deſcriptione Tartariae* Colon. Agripp. 1595. fol. prodiit.

Bafilii effigiem, Tabulas Geographicas Chorographi-
camque, Uri Bifontisque imagines, & reliqua in vtraque
Pantaleonis editione feruata ornamenta omiferit. Haec
de Opere principe dicta funto. Neque tamen minora
nonnulla negligenda funt, meis vfurpata oculis: *Sig-
mund Freyherr zu Herberstein Neyperg und Guttentag Obri-
fter Erbcamrer und Obrifter Druchfess in Karnten den Ge-
genwartigen und nachkomenden Freyherrn zu Herberstein.*
Gedruckt zu Wiene in Osterreich durch Raphaeln Hofhalter
in 4. (t) nec non: *Herrn Sigmundts Freyhern zu Herber-
stein Beschuzung der Unrecht beschuldigten und sein selbs
Fürsehung.* Gedruckt zu Wien in Osterreich durch Raphael
Hofhalter beyrn güldnen Wolf 1560. 4. (u) Denique: *Mein
Sigismundts Freyherrrens zu Herberstein Dienst und Reysen
mit dem kurzesten vergriffen.* (x) Post haec omnia labo-
rum

(t) Nullus dubito hoc libello
maxime vsum B. SPENERVM,
quod in eo de gente sua rebusque a
se gestis exponat, & plurima ido-
neis tabulis confirmet, inter quae
etiam est illa superius ex SPENERO
allegata, vacationem a muneribus
personalibus largiens.

(u) Apologia est, qua Wilhelmi
L. B. Rogendorfil, post proelium
contra Turcas A. 1541. infeliciter
gestum, quod a maleuolis proditio-
nis incusaretur, prae moerore mor-
tui, famam defendit, & ne sibi i-
dem eueniat, cauere vult, incusa-
tionemque Polonorum in Comitibus
Petricouienfibus 1552. sibi obie-
ctam, quod Magnum Moscuae Du-
cem, Regem appellarit, grauissi-
mis rationibus a se amolitur. Et
sane adulatorio non fuisse ingenio
Herbersteinium nostrum Legatio ad
Christiernum Daniae Regem, in-

digno Columbae amore ebrium,
satis ostendit, *dem er in beysein des
Spanischen und Niederlandischen Ge-
sandten gesagt zu Neukoping in Fal-
ster: das er ungeschickt, unredlich
und unehrlich handelte, dem Keyser
und seiner Freundschaft unident-
lich, vel vt JOANNIS LVDVICI
BRASSICANI apud LAZIVM P.
262. verbis vtar:*

*Daniae Noruegis atque
Suedis
Imperitantem adiit Cbristiernum,
non satis aequo
Dissidio sancti turbantem foedera
lecti
Liberius monet, insami desistere
coepo.*

(x) Liber plicatilis Manuscriptus,
cujus descriptionem vide in Cata-
logo Vffenbachiano T. III. p. 366.
B 3 adde

rum honorumque satur noster Heros Anno Christi 1566
aetatis 80 obiit. (y)

Multis & magnis floruisse tantum virum virtutibus ex
iis patet, quae a nobis allata sunt, sed de duabus paulo
diligentius dixisse ad meum institutum pertinet. Altera
est, summa modestia & inde nata de generis nobilitate
verissima sententia. Non poenitebit quenkum legisse
ea, quae verbis latinis de hac reliquit conscripta, a B.
SPENERO p. 150. edita. In praesenti utar verbis vernaculis ex Genealogia depromptis: *Weil dann dem also und meine Vorältern auch einen anfang ihres Adels gehabt, wes sie sich aber zuvor betragen gehalten und beholfen haben, muss ich einen glaubwürdigen Verstand aus unserm erblichen Wapen abnehmen, in demselben sie geführet und noch führen, eine weiße schleiffen, daran man den Pflug auf den Acker, und wieder davon führet, das sie Acker- und Bauleute gewesen seyn. So bestatt auch diese meinung, weil Herr Gunther von Herberstein seines Anherrn Mutter halben Herrn Gunthers des lezten dieses Namens von Haag Wapen, einen gelben Rosskhumet im rothen feld im 1409 jar zu lehn empfangen, der Khumet gehöret auch zum Acker Bau. Solcher meiner Auslegung darf sich keiner beschwehren, dann wo mein Vatter oder auch ich mit dem Ackerbau und Pflug gearbeitet, oder genehret hätten, wolte dasselbe in Warheit auch nicht verhalten, ich auch viel lieber der erst edel gemacht seyn wolt, dann das ich meinen Eltern ungleich befunden werden solte.* Altera virtutum est literarum & literatorum amor summus & constans honorum Academicorum reuerentia. MELCHIOR ADAMI narrat, In
tabel-

adde Bibliothecam Menkenianam
p. 822.

(y) Fide *Lexici Historici uniuersalis & Bibliothecae Historiae Hamburgensis*: haec scribo, cum nec di-

ligentissimus ADAMI, nec FREDERVS Theatri sui P. II. Sect. III. p. m. 766. illius vestigia legens quicquam de obitu annotauerint.

tabellis functionum suarum seriem, successum, habitum, ut fir-
 mius recordaretur, depingi curasse, eam, quae omnium prima
 esset, quomodo nempe in Viennensi Academia Baccalarei ti-
 tulum suscepisset, prae ceteris plurimi fecisse, quod ingenii
 viribus, tanquam castrense bonum, conciliata esset: cum re-
 liquae vel generis splendori, vel principum gratiae debitae
 illa veluti basi inniterentur. Sed videamus ipsum He-
 bersteinium in praefatione Moscouiae Germanicae, An-
 no aetatis septuagesimo primo scribentem: *Wie mich
 dan etlich auch der Latein halben dergleichen, irs vermai-
 nens spöttlichen, ain Doctor genent, des ich mir doch fur
 ain Ehr angenommen, wann ich mich des würdig erkent hette,
 & de Vita sua ad Agnatos: Aber gehn Wien in 1497
 Jar auf die Schuel, da im 1502 Jar Baccalareus Arcium
 worden, des sich vil schamen, ich mich aber erfreye. O
 wie getrewe Meister und Unterweiser sich da gehabt, Gott
 geb denen allen die ewige Freud zu Lohn. Amen. Et in A-
 pologia: Mein getrewester Meister, Georg Ratzenperger,
 den ich um seiner guette treue auch ehrlichen Lebens bestän-
 digkeit hierinnen billig benenne. Illarum picturarum,
 quas Amico vel Hospiti monstrasse, dixit ADAMI, qua-
 tuor longe iucundissimas Moscouiae praefigi iussit. Pri-
 ma est Herbersteinii ad cathedram Decani cum Bidello
 sceptrifero adstantis, Philosophis assidentibus, cum in-
 scriptione: *Die erste Wierde von lernung wegen empfangen
 die durch unverstendige mir zum spot mit dem namen
 Doctor furgeworffen, des namen ich nit wierdig, aber wohl be-
 gierig zu haben gewest. Altera est Herbersteinii, Equi-
 tis Cataphraeti, Vexillum Burgundicum dextra tenentis,
 cum inscriptione: Kayser Maximilian bevalh mir Herrn
 Georgen meinen eltiſten Bruder auffzulegen, etliche geruste
 Steyrerische Pherdt auch Fuessknecht zu bestellen, Maran Jo
 von Venedigern belegert, zu speiſſn, und das ich auch mit-
 ziehe. Ich fuert zu solcher speysung den Streytſan.* Ter-
 tia*

tia est Exercitus Victoris, cum inscriptione: *Nach der speysung warn die Steyrerischen Reuter mir untergeben, mit denen under Graf Niclas von Salm Obristem Veldhauptmann die Venediger geschlagen, ir Obrister, Zuan Victorio gefangen.* Quarta est Herbersteinii ab Imperatore Maximiliano ictu gladii, adstantibus Consiliariis & Aulicis, inter Equites relati, addita inscriptione: *Pald ervordert mich der Kheyser, begabt mich neben andern Mithaubtleuten mit ritterlicher Wierde, begert mein zu diener an Hof, setzt mich in Rat.* Haec senex Herbersteinus edi, legi, conspici voluit, sapienti, vt reor, consilio, & symbolica ratione, vt ostenderet, artes, & artium honores tirociniis militaribus nihil obesse, nec minus decere librum luuenis nobilis manum, quam militare vexillum; a tyrociniis gradum esse ad ducatum; a ducatu fortiter gesto praemiis, militaribus acceptis, iis, quibus literis excultus est animus, ad principum consistoria & rempublicam in partibus credendam facillimam esse viam. Et hae duae Virtutes nobilissimae, *summa modestia, & literarum, literatque honoris amor maximus*, sunt GENEROSISSIMO CANDIDATO meo, indiuidua consuetudine coniunctissimae, vt vel ob eas unice cum tanto Heroe, in iuuenili hac aetate conferri mereatur. Poteram equidem de generis antiquitate dicere qua Herbersteiniano Behrianum nihil concedit (z). Poteram, de hereditario Pincernatu & Culinae Magisterio in Ducatum

(z) *Chronicon Rastadiense* apud MEIBOMIVM T. II. p. 99. *His temporibus Henricus Dux Saxoniae & Bauariae, profugus a Caesaris latere, aluiditur a clypeo & proscribitur. - - profugus in Angliam tempore rebellionis Stedingorum cum aulis quatuor aulicis, puta de Diepholte quodam, de Huneuelde, BE-*

REN & Hodenberge rediit in Patriam. Quam Henrici Leonis fugam in A. 1182. incidere annotat LVNEBERG MVSHARD in *Monumentis Nobilitatis Bremensis & Verdensis*. p. 86. cui istum locum debeo, & qui ibidem plura gentis decora memorat.

catu Cellensi, & de Mareschallatu Verdensi dicere, quibus Beneficiis Palatinis, istis hereditariis Herbersteinorum officiis nihilo inferioribus, Gentis Illustris Perillustri Senior, Dominus WILKEN FRIDERICVS BEHR, plurium Legionum, (qualem Exercitum castrensi vocabulo Brigadam appellant,) fortissimus Dux, Patris nostri Candidati frater patruelis, superiori anno ab Augustissimo Rege est inuestitus. Sed illa externa sunt, & ni propria sustineantur virtute, aliena: haec bonae mentis indolisque vere nobilis certissima signa, nec nisi optimis familiaria bona. Non ignorat noster, quantum decus ab antiquissimis majoribus in posteros profiscatur: sed istam laudem omnes, qui majorum gloriam suis ipsi meritis non imitantur aemulanturque, nihil iuuare, immo dedecere, non minus nouit. Est in nostro Patrum virtus, & vt ego illum noui, dignos nobilitate sua alit spiritus, vt Herbersteinio nec in hac re quicquam concessurum credam, si foret opus

Patriam tutari vindice dextra :

sed placidas literas merito praetulit, ad non minus praeclara ducentes, postquam tot Agnatos, & ex fratribus suis quatuor, militare decus sectantes vidit. Cum literarum amore, literarii honoris cupiditatem junxit, & eo peruenit, quo peruenisse Herbersteinio fuit in votis. Faxit diuina bonitas, vt, qui tantum Heroa in hac iuuenili aetate exacte refert, eundem in vltima senecta honoribus meritisque referat, immo superet. Habebit tunc, ex illis, qui supererunt, laudatores & praecones: meum est, quam pulcra fuerint laudatissimae Vitae initia nunc exponere. Natus autem est.

C

GE-

GENEROSISSIMVS DOMINVS

D. BVRCHARDVS CHRISTIANVS BEHR

EQVES LVNEBVRGICVS

in auito Ducatus Cellensis praedio, cui Stelchtae nomen est, Anno hujus Seculi quarto decimo, XVII Mensis Julii die.

Patrem habuit Virum Perillustrem, IOANNEM GEORGIVM WILHELMVM BEHR S. R. M. Consiliarium & Commissarium Prouincialem, Ducatus Cellensis Pincernam & Culinae Magistrum Hereditarium, Dominum Stelchtae, antiquae fidei virtutisque Equitem, magno cum Reipublicae tum Gentis Illustris damno Anno clo lō ccxxxv defunctum.

Matrem veneratur superstitem, CHARLOTTAM IVSTINAM NETTELHORSTIAM, Matronam omnibus sexus sui virtutibus florentissimam.

Auum Paternum nactus est FRIDERICVM BEHR, Excubiarum in Legione Brunsvigo-Luneburgica summum Praefectum, Aerarii Consiliarium, Commissarium Prouincialem, Hereditarium Pincernam & Culinae Magistrum.

Auiam Paternam SOPHIAM CATHARINAM BROBERGIAM.

Auum Maternum GEORGIVM FRIDERICVM NETTELHORSTIVM, Ducem Legionis Brunsvigo-Luneburgicae, Praesidioque Urbis Luneburgensis Praefectum.

Auiam Maternam GESAM ILSAM HASBERGIAM.

Inter *Proavos*, Avi Paterni Patrem FRIDERICVM BEHR, Capitaneum Clötzensen in Ducatu Brunsvigo-Luneburgico, Hoyae & Munchosij Dominum.

Aui

Aui Paterni Matrem CATHARINAM DOROTHEAM
VON DER SCHVLENBURG.

Auia Paternae Patrem CHRISTOPHORVM BRO-
BERGIVM, Dominum Brobergi & Basbecki hereditarium.

Auia Paternae Matrem ANNAM HEDWIGEM BRE-
MERIAM.

Aui Materni Patrem CHRISTOPHORVM NETTEL-
HORSTIVM, Electoris Brandenburgici Aulae Mareschal-
lum & Praefectarum Neuhausensis & Labiauensis Ca-
pitaneum.

Aui Materni Matrem ELISABETHAM DIEBESIAM.

Auia Maternae Patrem CORDVM HASBERGIVM,
Hereditarium Eichhoffii Dominum.

Auia Maternae Matrem ANNAM MARIAM VON
LENTHE.

Inter *Abauos*, Aui Paterni Auum Paternum IOAN-
NEM BEHR, Consiliarium Camerae intimum & Magnum
Aduocatum Cellensem, Stelchtae & Drackenburgi Do-
minum, Lineae huius Luneburgicae felicissimum Pro-
genitorem, IOANNIS BEHR, Curlandiae Producis (a)
fi-

(a) Qualis quantusque hic Vir fuerit, discere licet ex *Transactione* oder *Formula des Vertrags* zwischen den beyden *Großmächtigsten Königen* in *Dennemark* und *Pohlen* das *Cubrische Bischofthum* betreffend de A. 1585, vii illam edidit Celeberr. NETTELBLADT in Fasciculo *Rer. Curlandic.* I. & vbi pag. 137. haec leguntur: *Der Wohlgebohrne Johannes Behr* des *Durchl. Königs* in *Dännemarc* *Stadt-Halter* auf dem *Hause Pilten*, und *vornehmstes Glied* selbiges *Ohrts* oder *Krayfes*, soll in *friedjahnen* *Besitz* seiner *Güter*, vermoge seiner *Verschreibun-*

gen und *rechtmässig* erlangten *Privilegien* gelassen und erhalten werden, zu dessen *Versicherung* der *Durchl. König* in *Pohlen* ihm über *erwehnte* seine *verschreibungen* und *Freyheiten* einen *Confirmations-Brieff* unter *Sr. Majest. Siegel*, mit *zulas* und *bewilligung* dero nach *gewohnheit* darzu *gezogenen* *Reichs-Räthen*, *geben* wird, welchem es *gleichfalls*, das er *bishero* dem *Durchl. Könige* in *Dännemarc* *treu* *verblieben*, *gantz* *un-nachtheilig* *seyn* soll, *sondern* es wird der *Durchl. König* in *Pohlen* mit *vergesung* aller *Beleydigung*, mit seiner *Gnade* und *Gunst* ihm zu-

filium, WERNERI BEHR, qui Illustrem Lineam Cur-
landicam hodiernum florentem condidit, fratrem.

Aui Paterni Auiam Paternam MARIAM VON BOTH-
MAR.

Aui Paterni Auum Maternum DIETERICVM VON
DER SCHVLENBURG, Betzendorfi & Arenburgi Domi-
num, Consiliarium Prouincialem Electoris Branden-
burgici.

Aui Paterni Auiam Maternam CATHARINAM DO-
ROTHEAM FELDHEIMIAM.

Auia Paternae Auum Paternum HENRICVM BRO-
BERGIVM.

Auia Paternae Auiam Paternam MARGARETHAM
WERSABEAM.

Auia Paternae Auum Maternum BVRCARDVM BRE-
MERVM Cadenbergii, Seeburgi, Manhaufii & Drob-
ckii Dominum Hereditarium.

Auia Paternae Auiam Maternam VRSVLAM DÜ-
RINGIAM.

Aui Materni Auum Paternum EBERHARDVM NET-
TELHORSTIVM, Dominum Canmittenii, apud Russos
Legionis Ducem.

Aui Materni Auiam Paternam HILDEGARDIN NOL-
DINIAM.

Aui Materni Auum Maternum IACOBVM DIEBE-
SIVM, Diebenii, Sessenii, Armstorffii, Rippoldswaldii
Dominum,

Aui

gethan verbleiben. Hingegen aber
soll er entweder selbst, wo er selber
seine Güther besitzen, oder durch
einen andern, dem er solche nach
Erheischung seiner Sachen Gelegen-
heit und Zustandes zu besitzen über-
geben wird, gedachte Königl. Maj.

schuldige, und einem Treuen Lehn-
Mann und Unterthanen gebührende
Pflicht und Unterthänigkeit zu lei-
sten schuldig sein. Adde, si lubet, A-
necdota Curlandiae ab eodem cele-
berrimo Viro edita pag. 50. & pag.
150.

Aui Materni Auam Maternam MARIAM DOVEN-
ECKERIAM.

Auiae Maternae Auum Paternum CHRISTIANVM
HASBERGIVM, Praefecturae Nienburgenfis Capita-
neum, Eickhofii Dominum.

Auiae Maternae Auam Paternam ELISABETHAM
SCHÜNGELLIAM.

Auiae Maternae Auum Maternum GEORGIVM VON
LENTHE Dominum Lenthii Hereditarium.

Auiae Maternae Auam Maternam GERTRVDEM
FRESENIAM.

Tantis maioribus editus, & proximo post natalem
die S. Baptismatis fonte tinctus, vbi rationis vsu valere
deprehenfum, statim optimis praeceptoribus priuatis
est traditus, qui non fucatae pietatis regulas, & sanctiffi-
mae, quam profitemur, religionis fundamenta, simul
prima literarum elementa infanti pueroque tradiderunt.
Adultior factus Anno clo lo cc xxx in Academiam E-
queftrem, quae Luneburgi floret est missus, & a regis
in ea Professoribus ea maxime studia, quibus homines
ad humanitatem formari solent, tractauit sedulo, sed &
Philosophica placita, & iuris principia attigit. Sane cum
voluptate recordatur fideliffimae institutionis Virorum
Excellentiffimorum, Io. FRIDERICI SCHWARTZII
Sereniff. Episcopo Lubecensi ab Aulae Consiliis & pri-
marii in Academia Professoris, qui iuris Naturae prae-
cepta, Publici Priuatique initia instillauit, & in Natali
AUGVSTISSIMI REGIS Nostri Anni clo lo cc xxxii.
Tanti Principis Heroica facta solemnii Oratione celebra-
ti, scripto Programmate praefatus est, GEORGII
WEHRENBURGII I. V. D. & Academiae Inspectoris,
qui Historiam Imperii, Ethicam & Politicam tradidit,
eruditum etiam certamen super *Dissertatione de Origine*

Electorum conscripta publice institutum Praeses est moderatus, LVDOVICI LEVINI GEBHARDI, cui Mythologiae, Antiquitatum Romanarum Germanicarumque & reliquam humanitatis notitiam acceptam fert, vt linguae Gallicae studium, & artes, quae corpus exercent taceam, quibus noster diligentissime operam dedit. Ultra triennium Luneburgi commoratus Anno clo lo cc xxxiii ad Academica processit studia, eoque nomine in Giessensem Academiam se contulit, atque ibi celeberrimum ESTOREM, qui nunc Ienensem Academiam sui nominis fama illustrat, meam, quam nuper secundum edidj, Ichnographiam Historicam eruditissime interpretantem & Consultissimum REVSSIVM I. V. D. & Professorem, Ius Ciuile tradentem inprimis audiuit, sed nec reliquorum Excellentissimorum Professorum KEYSERI, WAHLII, MASSONII scholas neglexit. Vbi autem de condita Georgia Augusta certior est factus, peregrinis patrias nouasque Musas praetulit, & Anno clo lo cc xxxv. ineunte vere, ad hanc urbem accessit, nec ab eo tempore desitit cum pulcerrima vitae ratione, tum pertinaci in studiis diligentia exquisitissimo reliquis esse exemplo. Audiuit autem Collegas Honoratissimos, Viros, quos pro sua celebritate nominasse est laudasse, IO. DAVIDEM KOELERVM Historiam Imperii tradentem, IO. IACOBVM SCHMAVSSIVM Ius ejusdem Imperii publicum explicantem, TOBIAM IACOBVM REINHARTHVM, fori vsum & prudenter procedendi in iudiciis modum pandentem, sed & me lura Ciuilia & Feudalia publice priuatimque interpretantem, immo priuatissimis horulis cum Ciuilem & Iuris Vniuersi Historiam, tum lura ipsa enucleantem, in quibus mentem tam bonam, vt melior vix sperari possit, recti a prauo discernendi acre iudicium, excellens inge-

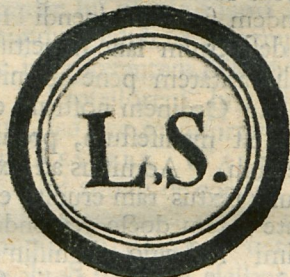
ingenium, summam in rebus optimis constantiam, reliquasque, quas enumerare longum foret, animi doctes excellentes penitus inspexi. Quam variis muneribus in sacris Georgiae Augustae inauguralibus summa cum laude sit functus, in illorum Historia legere est, sed & Opponentis partes ita suscepit, vt nemo saepius, nemo melius. Quare nullus dubitauit, *Dissertationem de Iustitia & Iure* optimo amico, vt eam publice respondendo tueatur, permittere, cui certamini pro more Praefes, sed, quod Eum rem suam strenue gerere cernerem, tacitus affui. Tandem sum obtinendi Honores in arte nostra summos desiderium sane honestissimum, quod mihi ob exempli raritatem pene attonito dudum aperuerat, in literis apud Ordinem nostrum est professus, & vt, me tacente, est manifestum, pronissimum omnium obtinuit assensum. Admissus ad Examina consueta, vtriusque Iuris textus tam erudite exposuit, ad quaesita tam prompte & tam docte respondit, vt honoribus speratis vnanimi suffragio dignissimus sit iudicatus. Nihil itaque superest, quam vt die futura Lunae, Mensis huius XVIII. Lectionem cursoriam *de Restitutione in Integrum*, qua illa naturali ratione nititur, foro nostro amica, qua a Romani Iuris apicibus pendet, a nostro foro aliena, & *Dissertationem* inauguralem *de Actione de Dolo malo*, *Malitiarum Romae Everriculo*, *suppellectili in foro nostro minus necessaria*, sine Praefide in Auditorio Ictorum defendat, atque proxime insequente die, Mensis XIX. in Templo Academico merentissimo Honores cupiti solemniter a me designatore conferantur. Vt autem Vos, **ILLVSTRISSIMI COMITES, PROFESSORES OMNIUM ORDINUM CELEBERRIMI, HOSPITES, CIVES, COMMILITONES GENEROSISSIMI, NOBILIS-**

SI

QK Th 9981

(24)

SIMI^{QUE}, cum Lectionem illam, Disputationemque frequentare, tum solemnⁱ Pompae, qua GENE-ROSISSIMVS VIR deducendus est, interesse, omniaque Vestra Illustrissima & perhonorifica praesentia cohonestare, non dedignemini, quam diligentissime, &, si vnquam, officiosissime, rogo atque contendo.
P. P. Gottingae die 10 cc xxxviii. xvii. Augusti die.

12

(X2298638)

R.K.
408
17

*de Siquism. Sp. ab Herberstein eiusq
Molovia.*

II n
7981

ORDINIS IVRIDICI
DECANVS

GEORGIVS CHRISTIANVS
GEB A V E R V S D.

ET GEORGIAE AVGVSTAE H. T. PRORECTOR

VIRI GENEROSISSIMI

BVRCHARDI CHRISTIANI BEHR

EQVITIS LVNEBVRGICI

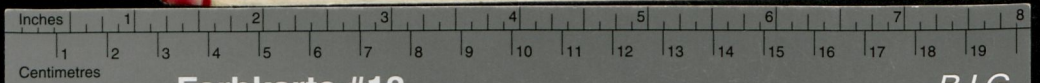
SOLEMNIA INAVGVRALIA

INDICIT.

GOTTINGAE

APVD ABRAM. VANDENHOECK, ACAD. TYPOGR.

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

